

un

Pieniä muisteluja 50 vuoden

takan. Nyt on vuosi 1960.

Silloin ^{50 v. sitten} ~~olin~~ ^{olin v. 1904} opettajana Korviston

kirken kylän kansakoulussa.

~~vuodesta 1904~~, jolloin ^{gymnasiumin} pääsin

Jortavalan seminaarista. ^{gymnasiumin} Vuodesta

1904, siis heti seminaarista päästy-

äni aloin luokalla kasvatus-

oppia, jossa ^{ainees-} Helmingissä käydes-

säni suoritin tutkinnon prof. Loi-

miselle approbatur arvosanaa ali

kyseessä, mutta prof. antoi

ludentor approbaturin ~~su-~~

hiukan korkeammalla kuin
pyysin. 1910 luvun keskeytyksillä
alettiin kansakoulun opettajille
jakaa apurahoja Yliopistolijalle
kokoukselle ^{opastelu} varten. Näitä
jaettiin ensi kerran, jos en väi-
rin muista, 1907. Minäkin innos-
tuin asiaan ja sain apurahaa
v. 1910. ja minulle se myönnet-
tiinkin, se ei ollut muuten
suuri. (Muistaakseni) se oli vain
150 mk, tarkoitettu syyskuu-
kaudeksi 1910. jonka ajan se huy-
vin riittäkin. Jäi vielä
kevätlukukaudeksi 1911.

Kävin at-
sesti Soim-
Setälä
seurasin
Sijain
tutkinta
sainväl-
nauuden
luentaa
nostavia
pääsi
nepitä
kansan
läpi se
saattoi

150
20
8000

Kävin ahkerasti luennolla. Erikoisesti Loimisen, Tuuskolan, K. Krohvan, Setälän, K. F. Karjalaisen luentoja seurasin, sillä näiden luentojen sijain aineissa aivan suorittas tutkintoja. Vaikka Krohva oli kansainvälisesti kuuluisa kansanrunouden tutkija, niin hänen luentoja ^{eivät} olleet erikoisen kiinnostavia. Mutta annas kun hän pääsi puhumaan jostakin tunnetusta aiheesta vaihtopaikansanrunouden alalta, niin kyllä kelpasi kunnolla, Pöytäsaattoivat heltyä kuulijat ja

faneti

gaskus puhujain. Luennon
olivat yliopistossa, mutta har-
joitukset olivat S. K. Seuran
talassa. Muistan erään tapahtuman
Seuran talolla. Prof. Krohn tuli vas-
taani tukku papereita kädessään.
Hän esitti seuraavaa. Tässä
on min ja min ^{panotoiminta} muisto. Niitä oli
yli kahdenkymmenen toisinta
kansanrunosta. Mikä parti
äänen suurem, Hän sanoi,
että otatte selon, ⁿⁿ Mitkä säbeet
ovat alkuperäisempiä, mikä
sais an runon alkumuoto ja
toiseksi missä runon syntyminen

frankk
olin se
jurtin
muoto
sistos
kauan
Ja suu
min e
kirjoit
vihkoa
nähdä
kuvaa
main, o
kappeli
kansaus

paikasta, Runon & syntysseudoksi
olin saavinani Kivernaavan - Metsä-
jurtin seudon, Runon alku-
muoto on varmaan J. K. S. ar-
histossa. Olen sen nähnyt
kauan sitten. Mutta ^{kuusi} joitakuu-
ta vuosia sitten sitä kysyin,
miksi sitä käytettiin. Se oli
kirjoitettu kirkkantaiteen koulun-
viikkoon. Olin mielenkiintoista
nähdä, mitä tyhmyksiä olen
sitten esittänyt. Kun sen vämmeksi
main, oli se erään taatikon pohjalta
lappellaan. Silloin si ollut vielä
kansansuuhokkoelmia järjestetty ny-

(Kullatöskää Partateriä $\text{D} 2/60$
sanotaan Kanadassa
Hugo L. Mäkinen kertoi $3/60$
kujiselle. Kanadan suomalaisista $1/60$

$3/60$ (2) Erkki Huutti kertoi Kanadasta
Hän sanoi Hugo L. Mäkinen sanottavan Kana-
dassa Jomana onnena oli aika-
töskää - raskas muksemi suorittaa prof. Letälälle

Cum laude arvosana suomen

kielessä ja kirjallisuudessa.

Hän sanoi, että ^{jos tästä on aikomus} pitää arten tiedä

^{saada} pitäisi tehdä jotakin kirjallista,

vaikkapa kerätä jankun

verran mytologisia sanoja.

Olin silloin ^{1910 j. 1911} kesät Janakkalassa,

Turengissa ja sieltä mitä jankun

verran sain. Eikä prof. Letälä 4

enemmän vaatimuksesta, mutta

hän vierkarapana jantun kai-

sün le

Kajala

jäksi,

kurssin

gasta

toisia

ahkeras

lä oli suu

(2/7 1912)

kans. tu

(26/2 K)

laude a

24/2 1911

suom.

(shyral

Matti Kajantie 12/6 1968

suon lehtämies ja assentti K. F.
Kajalainen määrättiin tutsi-
jäseni, jolle piti suorittaa
kurssin kuuluva bonetükkiäkin
gasta Hän piti mielenkiintoi-
toisia luentoja, joista tehtiin
ahkerasti & muistutpanoja. Väli-
lä oli suullisia kertauksia.

(2/7 1912 suoritus ^{Jyväskylässä} ~~suom.~~ ja vertailevassa 3
kans. tutki ~~suom. taide~~ arvosan. ~~Kaarle~~ ~~Krohnille~~

(26/2 K. F. Kaj. s. k. ja kirj. suom. 2
taide arvosan.)

4 24/2 1911 suom. k. ja kirj. Tuuhelalle
suom. k. ja kirj. harjoit. hankinn. opett.
(shyväät tiedot)

28.12.1961. Puhuttiin

Arv. naiset ja herrat

^{Ei unohdettu} Noin 60 vuotta sitten oli ^{suursta - puolesta} meillä Suomessa kansakouluja

kaikki nämä koulut olivat
syntyneet vapaasti ilman
koulupakkoa. Jopa tuli vasta

Tämän vuosisadan alkukymme-
missä. Sellainen vapaasti syn-
tynyt koulu oli sekin, ^{kaikista} josta

meidän oli ~~suursta~~ niminen Koiviston

kirkonkylän kansakoulu, jossa
oli ^{opettaja K. K. Talvonen} ~~opettaja~~ ^{Koulu oli} ~~opettajana~~ ^{Koiviston}

Koiviston salmen

Salmen rannalla mantereen

fuolella erittäin kannusta
Kirkalla ^{Kalpa} ^{salmen} ^{rannalla}
seutua, ^{to} alkoi toimintansa

1870 poika- sekä tyttöluokko-
neen. ^{mutta} ^{tenäjä} ^{lakeisuus} ^{teki}

Mutta sadan uhka ^{oli}
^{gokapäiväsenä} jatkuvasti. Mitinen tyh-
kien jyske kuuluu Krons-

1944
rynnäkö
alkoo

tatista, ^{Vieta} ^{Oli} ^{ollut} kuitenkin
fransouotta ^{siis} ^{rau-}
^{gollon} ^{ei} ^{sanottavasti} ^{gommittelti}
hallista, että uskallimme

käydä Koivistolla, siihen
meitä kannusti erittäin
(kin se, että edeltäjäm
ja Koiviston hautausmaalle

lejiä
100 w
tahd
mää
Ja
kauk
da,
allut
dän
mas
alkaa
kaa
por
jal
tukkan
rekem

leijävän aj. Talvisen synt. 19. 9. 1843
100 vuotissyntymäpäivää 19. 9. 1943

tahdoimme päästä viettä
mään tavalla tai toisella, ^{markkipäi} väk

Ja ^{haudalle 19. 9. 1943} min menimme. Mutta
haukukseemme saimme väk.

dä, ettei haudattukaan
ollut millään tavalla hei-
dän puolestaan serbis ase-
massa. Hautaja oli avattu.

alkaan kansia rikattu. Kiviä
haadettu ja joitakin viety
porrasaskeliksi ja kivi-
jaltsa kiviksi. Kansakautelo oli

tuhkuna, Korkea kivi jaltsa ja ulkokuone
rakennukset jäljellä. Kouv^(w)raikka oli

730

735

X

voimakkaasti työntänyt.
hasaan- ja pöppelintaimia, ^{oesta} etten
tahtanut enää mitenkään tuntea
koko koulun seutua, vihdoin
se kuitenkin selvisi. Siinä se
oli jankka oon kinnii painettu-
tuoni ~~silloin~~ ^{parin vuotta sitten} ~~hann~~ ^{lähdimme} ja
vietin elämäni kaikkimielisiä het-
kiä. Tavoittomalta kaikkialta tun-
tui jättää koulun ja koti väki-
vallen jalkeiksi.

Se parin vuoden hiljainen aika
oli vihallisen virittämä ansa,
sillä ehkä ^{se oas} usammat alkoivat
tuo uskoa, ettei hyväkäsytä

tulekaa
praksen
ja pyht
ja ponn
maan
sen on
jahtomi
aain m
he ^{deur} san
oli tya
kuanku
miehetk
kyttäsi
k. reijjaa
ja odotta

tuleksaan ja siinä mielessä usot
pakoon lähteneet tulivat takaisin
ja ryhtyivät kilvan rakentamaan
ja pommitusvaurioita korjaa-
maan. Tämä olikin se vihelli-
nen onsa, johon koivistolaiset
johtomieheensä menivät. "Anteeksi
vain maattarisahajan soida"
he ^{san heiltä} sanoivat, ja kyllä siellä
oli työn tunkua. Jauduin kuulemaan
kuunki "uskovaisia" Koiviston johto-
miehetkin olivat, vaikka vihollinen
kyttäsi rajan takana ja tietysti
kriippaasti hyökkäimään jaksain
ja odotti vain sopivaa hetkeä

hyökätäkseen, Muistan itsekin miten
paljon armeijasta annettiin
johdustaman, Tosin ne heti
vihollisen hyökkäyksen aluttua
täydellä voimalla palautettiin
armeijan takaisin. Mutta
maallikasta tuntui kuin Suomen
armeija olisi tullut yllätetyksi,
ja tuloksetkin todistivat sitä.

K. K. Tolvisen 100-vuotisjuustoa vietettiin

Kivi nostettiin pystyyn ja pranttiin
paikoilleen, Hautakohde haaroitettiin

Kivi puhdistettiin, ^{haudalla Olivat} Tompi Peltanen

Salmisen Hilda ja Teera Mensehugin

sekä Saimi Vaara ja Viktori Vaara

Haud
V.B.T.
män a
sen a
Kivi
ja erill
seuraty
hänen
nallis
telout
ja tuu
jänso
Ken k
mikse
viljely
tolais
shvona
silakka

miten

Haudalla laulettiin virsi?

letti

V.B.V. juhui. Esitti op. Talvisen elä-

ca

per
uus

ta

men

i,

män vaikeita ja hänen pitkäaikai-

sen ansiokkaan työnsä opettajana

Kiivisten kirkolla.

ja erittäin osanottansa nuori-

seuratyöhön ja erittäinkin

hänen harras osanottansa kun-

nolliseen toimintaan ja kansan-

tehtävien ^{kerääjänä} ~~osallistamiseen~~ ^(turvoin) ~~suhtautumiseen~~

vietettiin

ntään

ntiin

en

ehujen

oi Vaere

Kan kavi myös omalla laulun-

miuksellaan tutustumassa maan-

viljelykseen Skotlannissa ja korvi-

tolaiten luonnosta tutustumassa

Skvenanmaalla
silakan suataamistensa oppimassa

Glengessa hiljennymme kauhalla tietoisina
ettemme näitä pakkoita kouluja tule enää
kassalle näkemään. ^{penään}
Me selvisimme Koivistonmatal- seudu

tamme eljin nahoin, onnetta
seuraavana ^{Koskenmäen} vuonna 1944 rynnäkö- sai j

alkoi rajusti Rajajoelta pohjois- ja v:ll
seen suuntaan. Kaikesta näkyi, ei en

että venäläiset olivat harkiten turvat
varustautuneet tähän hyökkä- hilsun

ykseen suurin voimin tietoi- katun
sina, että suomalaiset olivat

aika paljon koiranneet sola-
vaurioita ja rakentaneet in-

nolla uuttakin. Dudet ja karga-
tut rakennukset oivan kein

odottivat heitä ja niin noin
fuoli miljoona suomalaista

tielaisina
enää

kal- | Seudun vakituista asukkaista
se | sai jättää kotinsa ja talonsa
räkko | ja vuotta 1616 ^{alku} Stolpovan ^{rauhanteon} rajan

joi- | ei enää merkinnyt mitään.

akaji, | Nuolet suoden leikkitelevä

31.1.1962

ten | kilsunsa kanssa. Leppimäkensä

ka- | satun.

ietoi

liovat

ole-

t in-

korja

reion

oin

sista